

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE
Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració
General Barceló, 1. - 2.na
PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surta cada dissapte per donar ventim i altres erbes a nes qui s'ho guany

Parla En Revenjoli. Escoltau i oireu

Barretjada

N'haurem de donar una an ets anticlericals de *El Ideal*, *Obrer Balear*, *in-Justicia*, *s'Animalot pudent* i altres marxandos per l'estil pe'sa poca bona que feren s'altra setmana. S'ho tenen ben guanyat que los barretjin i de casta granada perque porien anar drets i fer obres de cristians, preparantse per anar an el cel, i son tan carabassens que s'encapirronen en fer es mossatje per l'infern, servint En Barrufet, que no té més que's foc etern per pagarlos sa feyna que li fan. Mirau si hu sou toxarruts! Deu les do una micoyinoya de seny! Amèn!

I

Ja hu es poc ver!

S'Obrer Balear dissapte passat, insistint en condamnar tota acció militar d'Espanya an el Marroc, diu qu'ells, es socialistes, «treballarán per abolir s'art de matar». — I quant serà axò, germanets? Perque fins al present, «treballau» per «exercir», no per «abolir», «s'art de matar» en casi totes ses vagues que moveu, aont casi sempre soleu «matar» o malferir qualche «obrer», i de vegades querns i de vegades dotzenes d'obrers que no volen fer vaga perque s'estimen més fer feyna per dur pa a sa dona i an ets infants. Si, voltros an aqueys obrers les soleu envestir ab guinavetes, ab garrots, ab pedres, ab pistoles, ab revolvers, i si les poreu enviar a l'altre mon, les hi enviau ab tota tranquilidat de conciencia, o les mal feriu axí com poreu. Axí «treballau» voltros per «abolir s'art de matar». Qui no vos conex, erbetes! Ja vos poren creure poc! Ell no deys ver casi may!

II

En Pauetxo Iglesias no hu entén axí

Mos conten ets escriguedoretxos de s'Obrer Balear que's «proletaris», es pobres, «lluyten per implantar es règim colectivista», aont «trasformada sa propiedat de individual o privada en social o comú, no hi haurá esplotats ni esplotadors». — Idò En Pauet Iglesias e-hu entén d'un altra manera: ell a l'Esorial té unes quantes cases, que primer no tenia, i no les té p'el comú, pe'sa colectividat socialista, sino just per ell; i flns s'ha apropiades un parey de pelleringades des carrer, qu'es des poble, des Municipi; i les ha tancades ab unes barreres per que negú més qu'ell e-hi puga entrar. Axí trasforma ell sa propiedat «de individual» «en social». Lluny de fer de tots lo qu'es seu, se fa seu lo qu'es de tots; i, per que ets canalles, es floret de sa tropa lerrou-

altres no se'n puguen servir, e-hu tanca ab unes barreres. I axò es caporal, es capitá des socialistes de tot Espanya. I si es caporal fa axò que farien ets altres? Seria gustós que an es meteys escriguedoretxos de s'Obrer Balear e-hi anás qualcú per que lo qu'ells tenen propi, e-hu donassen an el comú, a sa colectividat socialista. Un llamp forcat donarien ells! Quins belitres, Deu meu!

III

Mentides a tarfollons sobre sa Setmana tràgica.

Es paperot *El Ideal* posa dissapte passat un articletxo sobre sa *Setmana tràgica*, ple de mentides, doys i besties. Basta dir que posa que tal revolució va esser una «furiosa envestita de s'hiena clerical» que «aborronà el mon ab sos seus bramuls de indomita fera». Idò si, ara resulta que se *setmana tràgica* la feren es clericals. «Qui va comensá, diu es paperot republicà «aquelles escenes de mort?» ¿«Es Poble? No. Foren es de dalt, es qui manaven». De manera que's qui anaven a cremar convents, esglésies i hospicis i escoles, a robar i a profanar cadávers i que desparaven a capellans i frares, eren ses Autoridats, «es qui comandaven», es clericals; no eren es lerrouxistes, anarquistes i demés gent de forca qu'anaven a lloure aquells dies per Barcelona, es dexibles d'En Lerroux, que posaven en pràctica ses llissons que tantes de vegades les havia donades En Lerroux! ¿No es ver que se necessita tenirne molta de frescura i molt poca d'alatxa per dir que's qui «comensaren aquelles escenes de mort» de sa *Setmana tràgica*, feren «es qui comandaven?» ¿No es ver que se'n necessita poca d'alatxa i molta de frescura per anar a dir, com e-hu fa *El Ideal*, que's poble cremá's convents i ses esglésies per venjar s'injusticia que diu que's Govern havia feta an es pobres de durlos-se'n a sa guerra de Melilla? ¿Quina culpa en tenien ses esglésies i es convents, es frares, ses monjes ni es capellans de qu'embarcassen es reservistes cap a Melilla per anar a parar bales des moros? Per que, idò, anaren es revolucionaris republicans a calar foc a convents i esglésies, en lloc d'enveistar sa Capitania General i es Govern Civil de Barcelona? Ah! perque eren una trequelada de llares, incendiari, assassins, bandejats i criminals de sa pitjor especie, i sobre tot missatges de Satanás, i veren que a sa Capitania General i an es Govern Civil s'hi camparien malament, mentres que, si anaven an es convents i esglésies, trobarien gent indefensa, que no oposarien cap resistència. Per axò aquella trequelada de tigres i lleoparts, d'assassins i de

xista, tota sa faramalla republicana de Barcelona, se tiraren demuet es convents, esglésies, hospicis i escoles de frares i monjes, fenthi ses mil barbaridats, ses més vils canallades, es crims més aborronadors. Si, axò son ses glories des partit republicà: crims, incendis, robos, violacions i profanacions de cadávers, assassinats.... Axò feren, axò son es qui ara's diuen tan contraris de sa guerra, tan amics de sa pau! Ah grans farsants! ja grans noninguns!

I seguex *El Ideal* dient barbaridats. Sabeu an-e qui atribueix que, durant sa *setmana tràgica* se cremassen tants de convents i esglésies i se causassen perjuys per dotze milions i mitx de pessetes? Idò «a sa desmoralisació des soldats i de sa Guardia civil». Així s'escriu s'història. Va esser sa «desmoralisació», sa dolentia, sa perversitat des republicans que va fer aquells incendis i ocasionà aquells perjuys. Es soldats i sa Guardia civil les capturaren tot d'una que reberen ordes. Per queno's donaren més prestals ordes? No's pot dir encara; es massa prest. Ja hu dirá s'història. Lo que si porem dir ben fort i ben llampant que no's perdé p'En Maura ni p'En Lacierva, com tants i tants e-hu han dit, uns mentint descaradament, ets altres parlant per boca de ganso, taxarrudíssimamente.

També repetex *El Ideal* ses grosseres, ses estúpides calumnies de que capellans i frares i monjes desparaven contra's soldats durant sa *setmana tràgica*. Axò s'ho inventaren ets anticlericals, pero no hu pogueren comprovar es grans poques-vergonyes.

Aont demostra sa seu ignorancia feresta es paperot republicà, es quant diu que's Govern d'En Maura posá pres es periodista madrileny Romeo porque va dir qu'era un desbarat anar a moure guerra a Melilla. Com se veu que's qui ha escrit axò, no sap que's pesca ni que's metjencal. Si axò qu'ell diu fos ver, haurien posat pres dit Romeo sa primeria des juriol de 1909, qu'era quant se va moure aquella guerra. Ara bé, an En Romeo el posaren a sa presó devers mitjà setembre de dit any; i le hi posaren precisament per un article que publicà escitant s'exèrcit a sublevarse contra's Govern, perque segons deya aquex Romeo es Govern volia privar s'exèrcit de sa gloria de prendre'l Gurugú ananthi tot dret i fent maig per llarc i sacrificant moltes de vides d'espanyols i de moros, en lloc de prendre'l axí com el prengueren, que no costà casi gens de sanc. De manera qu'aquest Romeo sostenia que ets espanyols havien de prendre'l Gurugú fentse matar i matant moros a betzef, no axí com ehu va fer En Marina bax de ses ordes des Govern.

¿No es ver qu'es de lo més ridícul qu'ara mos surta un inimic de sa guerra i de s'escampar sanc humana, tot un republicanarro com *El Ideal*, i fassa s'elogi d'En Romeo, i el mos present com un heroe i una víctima de sa tirania d'En Maura, i un defensor des bé de'Espanya? Quina banastrotà que resulta es paperot republicà! Grossa es sa seu ignorancia; pero encara es més grossa sa seu dolentia i mala fe! Deu n'hi do una micoyneva de conxement! Amen!

IV

Sa repressió des crims de sa *setmana tràgica*.

Allà ont *El Ideal* n'acaramulla de mentides i d'arrieses es ab lo que diu de sa repressió que s'Autoritat va fer des crims i atentats d'aquella revolució. Repetex lo qu'han dit cent vegades tots es republicans i demés revolucionaris: qu'aquella represió va esser bárbara, cruel, feresta, seuvatje. Diu que foren preses 4000 personnes, que ab quinze dies se sentenciaren 1000 causes, que's desterraren 500 personnes sense que les imputassen cap crim.—De tot axò no hi ha cap paraula vera. Aont se funden aquexes claricies? Son totes a la babal·lana. Ses claricies que noltros ara donarem, son ses oficials, que's poren comprovar a ses metxes oficines aont obren ses causes. Ses actuacions judicials contra es criminals de sa *setmana tràgica*, comensaren dia 1 d'agost de 1909, i seguiren fins dia 21, d'octubre que's Conservadors dexaren es Poder, i continuaren bax des Govern lliberal fins dia 19 de matx de 1910. A sa primera columna d'aqueixa taula, posam ses causes sentenciades a's temps des conservadors; i a sa segona columna [ses sentenciades a's temps des lliberals; i a sa tercera es total d'unes i altres.

Penes imposades	Bax des Conservadors	Bax des Lliberals	Total
Penes de mort, executades.	5	cap	5
Penas de mort, indultades i reduïdes a reclisió perpetua.	cap	12	21
Reclusió perpetua.	23	24	47
Reclusió temporal.	3	15	18
Presó major.	2	11	13
Presó correccional.	1	38	39
Arrests.	48	37	85
Multes.	73	25	98
Absolucions.	227	357	584
Sobreseimements.	109	360	469
Inhibicions.	4	106	110
Rebel·lies.	185	29	214
Pendents de sentència.	cap	31	31
Total de processats	680	1045	1725

De manera qu'es completament fals i mentida que's posassen a sa presó 4000 personnes, fals i mentida que ab quinze dies se sentenciassen mil causes. Si de dia 1 d'agost fins a 21 d'octubre sols se'n sentenciaren

PUNTOS DE SUSCRIPCION

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol, Ferrer, 5.—Ca-l'amo Andreu Alcover, Plaça del Palau, 2.

A Palma: Librería d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernaciones d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Librería Ernest Frau, Brossa.—Librería d'Alomar y Fontdevila Brossa.

680! i de 21 d'octubre fins a 19 de matx, 1045! Aont consta allò de ses 4000 personnes preses i ses 1000 causes sentenciades ab 15 dies? En lloc; es una invenció, una mentidassa desvergonyida des carabassot des republicans.—Pero i lo de ses 500 personnes desterrades i lo de ses 90 escoles layques tancades i ses 30 classes nocturnes aturades, que diu *El Ideal*, i lo des Mestres d'Escola desterrats a 300 kilòmetres de Barcelona? ¿Que hi ha de ver en tot axò? Vegem-ho guiantmos sempre pe'ses claricies oficials, que consten en es Registres de ses oficines de s'Estat. Que moltissims se desterraren ells meteys, no es gens duptós. Sabien es crims qu'havien comesos, i fogian com-e llebres de s'acció de sa Justicia cap a France. ¿N'era responsable es Govern d'En Maura des desterro qu'aqueys criminals s'imposaven a si mateys? En via ninguna. Vegen idò quins desterrats decretà's Govern p'es fets criminals de sa *setmana tràgica*. ¿Quants en decretà? ¡Esglauvós! ¡aborronauvós! ¡175 desterrats! distribuïts d'aquesta manera: tres llistes axò es:

Llista 1.ª, de 40 subjectes (25 francesos, 5 italians, 2 portuguesos, 3 sud-americans). *Professió d'aqueys subjectes*: 15 lladres, 9 apaches, axò es, matons, alcabots i amos de *dones perdudes*; 1 anarquista; i 15 perfandos, indocumentats, sense casa ni fogar ni inscrits a cap Consulat ni a cap altra banda. Tan apreciables havien d'esser aqueys... *cavallers*, que negú reclamà de que les haguessen fets buydar d'Espanya.

Llista 2.ª, de 67 subjectes, registrats a ses presons i llibres de Policia d'Espanya, d'aquesta manera: Lladres, 25; robadors de bosses, 2; carteristes, 9; robadors de rellotges, 1; rater, 2; timadors, 3; robadors de gent descuyada, 7; prenidors, 2; santer, 1; perderastes, 2; perfandos, 13. Total: 67.

Llista 3.ª, de 68 subjectes, tots anarquistes, que figuraven com-e tals en es registres de Policia, 45 dels quals per bons al-lots havien donat que fer an es Tribunals de Justicia.

Axò foren es *desterrats* que s'Auto-ridat decretà ab motiu des crims horribles de sa *setmana tràgica*. ¿Que *El Ideal* diu que foren 500 es desterrats? ¿Com e-hu prova? ¡Bo està es paperot per provar res! ¡S'ho inventa i hu dona per cert, mentint com-e bon anticlerical!

Ara vejen lo de sos Escoles layques. Es Govern decretà sa clausura de ses escoles aont se sabia que s'donava ensenyansa anarquista o anarquisant. I axò hu va fer fundat ab sa *Lley d'Orde Públic* vigent. Venqueren després reclamacions: i aquelles escoles que pogueren provar que no donaven ensenyansa anarquista, les deixaren obrir. Tant es axí que, com, cayut En Maura, arriba a Barcelona es Governador liberal (Suarez-Inclán), estudià ets espèdients de tals escoles, i declarà que de ses cent i més escoles tancades, n'hi havia ruytanta que havien funcionat sense cap autorisació. I ¿que va fer es Govern liberal a favor d'aquelles escoles? Pujaren es Lliberals dia 21 d'octubre, i fins es primers dies de febrer no varen resoldre sa cosa. I ¿com

e-hu va resoldre es Govern d'En Moret? Declarant que ses escoles aont s'ensenyás res «contrari a sa Moral, a la Patria, i a ses lleys», i «tot lo, que atentava contra'l Rey, la Patria s'exéreit i es dogma», queya bax des Codic Penal, «era ilegal» i penable, i que «ses escoles racionalistes d'En Ferrer», eren «ilegals», i que «les havien de peneguir, segons es Codic». De manera que s'Govern conservador havia tancades, si no se posaven dins sa lley, si no's comprametien a no ensenyar res «contrari a sa Moral, a la Patria i a ses lleys». I com aquelles *escoles layques* de Barceloëa no eren més que nius d'anarquistes, i tota sa seuva ensenyansa no era altra cosa més qu'atacs i més atacs a sa Moral, a la Patria i a ses lleys, resultà comprovat que's Govern d'En Maura i En Lacierva tancant aquelles Escoles, no feren més que cumplir sa lley, no feren cap acte de tirania, sino estricta justicia.

Axò va esser sa feresta, sa cruel, sa seuvatje, s'horrorosa *repressió* d'En Maura i En Lacierva per lo de sa *Setmana tràgica*.

V

Oyós, vergoyós aniversari

Si, aquixa setmana es es segón aniversari de sa criminal revolució republicana de Barcelona, Sabadell, Manresa, Granollers, Premià de Mar, Mataró i Calonge, anomenada sa *Setmana tràgica*. Va esser allo una revolució de criminals, incendiari, lladres, assassins, arpellots, genetes, cans rabiosos, llops, tigres, panteres, i lleoparts; axò eren aquells republicans, socialistes i anarquistes que feren aquella revolució, que cometieren aquells enfiliys de crims i atentats, infamies, ignominies i abominacions, qu'aborronaren totes ses personnes honrades, esglauaren el mon, deshonraren l'Espanya i tiraren dalt Barcelona una toca tan grossa i tan pudenta que Deu sap fins quant n'anira soyada. Convé molt a sa gent de bé recordar sovint ets atentats i crims horrorosos d'aquella *Setmana*, per no perdre mai de vista lo qu'es sa república des nostros republicans i lo que'n porem esperar, per avorir i abominar axí com pertoca s'obra criminal, sa bandera malfactora des republicans espanyols. Si, tots es republicans n'estan bruts, n'estan soyats, en son responsables des crims i atentats de sa *Setmana tràgica*, des robos, i incendis assassinats i profanacions de cadávers que constitueixen aquella revolució de bandejats, malfactors, polissons, i noninguns. Si, va esser sobre des republicans aquella revolució; pero de tots es republicans. Es qui no hi prengueren part materialment, malament alguns tot d'una en protestaren, tots varen acabar per donarla per ben feta, duguent sa seuva desvergonya fins a s'estrem de donarli's nom de *gloriosa*. Si, axò son ses glòries des republicans: robos, incendis assassinats, tota classe d'atentats i de crims contra Deu i el proisme. Si, vetassi lo que va esser aquixa gloria republicana de sa *setmana tràgica*:

Edificis cremats: esglésies, 22; convents, 34; establiments benefics, consagrats a fer bé an es pobres, 22; altres edificis oficials i particulars, 19. Total: 97.

Ministrres de Deu assassinats:

^{a)} El P. Usó, franciscà, Superior de la Residència de St. Gervasi; en sortia, i sis homos l'envesten i li desparen dotze tirs.—^{b)} Germà de Licarion, marista Director de ses, Escoles des Patronat Obrer de Poble Nou. Estava tancat ab sos altres. Germans E-hi va un desconeugut, i lns diu que poren sortir ben descansat; surten, los desparen es revolucionaris i cau mort allà metex el G. Licarion; en feren un altre, que cau i fa 's mort, i axi salvá sa vida, creyentlo ja mort.—^{c)} El Dr. Ramon Riu, Rector del Poble Nou. Ses turbes el perseguien a ell i an es seu Vicari; s'amaguén tots dos dins l'església, ses turbes e-hi peguen foc; i sospitant que son dins uns sotterrani aont es fcc no les dixa entrar, se posen a despararhi per esveirlos. Ab sa fumassa es pobre Rector donà l'ànima a Deu, i, com el troben després, profanen es seu cadàver fenthi ses feynes demunt. Es Vicari, com-e més jove qu'era, pogué resistir més i fogí a la mal'hora de la nit.—Des retgirons que se'n dugueren diferents sacerdots veyste perseguits de mort p'es revolucionaris, s'en moriren una partida. Aquesta setmana passada se'n morí encara un d'axò dins un hospital de Barcelona, Mn. Ramón Prats, Vicari a-les-hores de St. Martí de Provensals.

Relligiosos ferits i maltractats: El Germà Anacle Mir, de ses Escoles Cristianes; el P. Pere Bergés Missioner des Carrer Major de Gracia; el P. Magí Ferrán, des Convent de la Travessera; el Germà Simó, que a Masnou i a Premià el despuyaren i l'atuparen, estirantli ses oreys fins a ferleshi mal-bé: i li carregaren una creufeta de travesses de ferro-carril.—A Palamós i Calonge despuyaren dos Germans de la Doctrina Cristiana, i los passetjaren tot nuus p'es carrers fentne befa.—Es frares des Convents, Residencies i Escoles de ses poblacions fora de Barcelona aont arribà sa *setmana tràgica*, hagueren de fogir casi tots per salvar sa vida, alguns de devora Barcelona arribaren a peu a Vich, anant sempre per llocs desolats per que no'ls aglapissen es revolucionaris. A un Vicari de St. Juan de Gracia li feren bossins sa lloba i l'arrossegaren fins devant sa seuva església per que vés com feya flamada. A un des Germans Maristes de St. Andreu del Palomar li travessaren es coll ab una bala.

Dones mortes: 2 monjes de la Divina Pastora; 2 veynades, Na Maria Roig i Bases i Na Maria Bonet, se moriren totes 4 des retgiró i trastorn de com los anaren a cremar es convent. També causaren se mort d'un altra monja: sa Germana Emerenciana.

Nins morts: Ricart Civi, de 5 anys; Jusep Perez, de 12; Carolina Muñoz de 7.

Nins ferits: 26 (no posam es noms perno allarpar massa).

Capellans perseguitos de mort: A Mataró es revolucionaris passaren a

vots si havien de matar un des Recitors d'allà que l'hi tenien detingut; ell e-hu sentia tot.

—A Barcelona durant sa *setmana vergonyosa* es capellans no porien dur es vestit sacerdotal p'es carrer, per que's revolucionaris no feyen més despararlos ab ses armes que tenien. Es seglars que no duyen barba, s'esposaven molt anant p'es carrer, per que les prenien per capellans desfressats.

Monjes qu'hagueren de fogir des convent per no morirhi cremades:^{a)} Ses Assuncionistes, servien malalts de franc. Es veynats les varen haver de treure pe'sa teulada, perque es revolucionaris calaren foc an es convent, sabent qu'elles e-hi eren depins, —^{b)}.

Dues monjes des convent de les Cors també hi calaren foc es revolucionaris, sabent qu'aquelles dues mesquines e-hi eren dedins.—^{c)} Ses Monjes des Convent de d'Arrepentides des «carrer d'Aragó». També hi calaren foc es revolucionaris sabent que ses monjes e-hi eren; s'hi serien cremades, si no hi va tan prest sa forspública.—^{d)} «Una monja de ses Concepcionistes, com ja hi havia mitj' hora que's convent feya flamada, tres senyors la varen treure de dins sa focateria, axí com pogueren.—^{e)} An es «Convent d'Adoratrius calaren foc» es revolucionaris, sabent que hi havia ses Monjes i 84 al-lotes que s'hi educaven. Se salvaren perque llavó arribà sa tropa i poguera apagar sa focateria.—¿No es ver qu'eren molt.... «humanitaris» aquells revolucionaris de Barcelona, i molt.... cavallers ab aquelles senyores des convents? I tenen se desvergonya's republicans de dir qu'aquells revolucionaris respectaren ses vidés, ses personnes, que tractaren monjes i frares ab totes ses atencions que com-e dones i homos mereixen! Ca! no les volien fer cap mal, no an aquelles monjes d'aqueys convents! Només les volien cremar d'en-viu en-viu! ¡Ah assassins! ¡Ah cremadors de personnes!

Com va esser que no mataren mesgent an es convents i assils: Tot d'una esrevolucionaris volgueren fer de personnes considerades i de pes. Així es que's presentaren a alguns convents a dir a ses monjes que sortissen, perque havien de cremar s'edifici; i fins s'ofreiu a accompanyarles allà ont diguesen, i també n'hi hagué que les ofren vestits seglars per no haver de cridar s'atenció ab sos hàbits relligiosos. Pero axò just va esser tot d'una; i llavó sobrevenien altres revolucionaris, que insultaven ses pobres monjes, tirantlos es mil improperis i ses mil desvergonyes, ses mil indecessies, tractantles pitjor que si fosser dones perdudes.—També hi hagué que molts de revolucionaris i revolucionaries s'estimaren més robar i omplir-se ses butxeques i carregar tot lo que veyen que ls agradava dins es convents que no anar a maltractar i a botxinjar ses pobres monjes. N'hi va haver de donotes i d'homones que s'en aprofitaren bé d'aquells salts que pogueren pegar dins es convents.

¡Quina casta d'atencions tengu-

ren es revolucionaris a ses monges! Si alguns Convents anaren a dir que sortissen, que hi havian de calar foc. I's'offerien a accompanyarles i a deixar los roba! Quina finura «d'humanitarisme» i de cavallerositat, ¿no es ver? Pero figuraus que's clericals, fent estols, mos presentàsem a cada casa anticlerical, i hi diguessem:

—Vos hem de pegar foc a sa casa; feys favor de sortir, i no vos estorbeu. Si voleu que us accompanyem allà aont heu de prendre redòs, si voleu fins i tot roba per mudarvos per que no vos coneiguem, digauho, i sereu servits.—Vaja! ¿que dirien es senyors anticlericals? Mos hi trobarien gens humanitaris, gens cavallers? ¿No mos tractarien tal volta de criminals, de canalles? ¿Ferlos a sebre que les volem cremar sa casa immediatament, i ferlos llavò sa befa infame d'oforirmos a accompanyarlos oferirlos roba per anare'n? ¡Idò axó feren aquells cavallers revolucionaris a ses monjes: s'hi presentaren per cremarlos es convent, sa seu casa, tan sua, de ses monjes, com may puga esser d'ets anticlericals sa casa qu'ells habiten! De manera qu'aquells «cavallers», ab totes ses seues bones formes no passaven d'uns criminals incendiari, que duyen sa desvergonya a s'estrem de presentarse a cases de pobres i indefenses senyores a dirlos, axó si, ab bons modos que fogissen més que depresa perqne les havien de cremar sa casa. ¿No es ver que hu eren i que hu eren una gent molt fina i molt humanitaria aquells revolucionaris, an-e qui tantes d'alabances han tributades es seus confreres ets altres republicans, tan perduts, poques-vengonyes i bandejat com ells?

Cadavers profanats. Ademés del cadaver des Rector des Poble Nou, en profanaren 35 de monjes mortes d'estona. Les desenterraren ab s'escusa de veure si les havien mortes torturantles o martirisades o si dins ses tombes e-hi havia tresors. Eren monjes mortes de ses Magdalenes, de ses Jerónimes, de ses Capuzines des Camp de Galvany. Lesse'n varen dur an aque-lls cadávers per carres i pllasses este- manetjantlos tirantlos p'en-terra fent-los redolar; n'hi hagué que les posaren un puro a sa boca, altres que, aferrats ab aquelles momies, ballaven, i llavò les tiraven en-terra, i les hi dexaven, i les passaven per demunt. Axò feyen es tigres i ses pan-teres republicanes.

Violació de religiosos. N'hi hagué casos. Per motiu bons de comprendre no's donen es noms de ses víctimes. Ja'ls-e saben ses seues famílies, i un poc massa. A Barcelona se citaven noms i armes d'aquelles pobres víctimes de sa luxuria revolucionaria. De tres monjes joves se sap que les tra- ginaren a un bordell per abusarne; les pobretes, agenoyades, demanaven que més tost les matassen. Axí les trobà es pare d'una d'elles, que les cercava com un desesperat. Es Fiscal de sa Causa d'En Ferrer va sostener publicament que's revolucionaris ha- vien violades monjes dins es convents. Fins i tot es Defensor d'En Ferrer, que no's demostra gens clerical, confessà que's revolucionaris abusaren d'una religiosa. Se contaven una partida de casos de violació de pobres religioses.

Claricess oficiais de ses víctimes que ocasionà sa setmana tràgica a Barcelo- na. De sa forsa-pública, 8 morts i 124 ferits; paisans, 100 morts i 856 ferits, que regonegué s'assistència ofi- cial. Es ferits foren molts més: foguen i s'amogaren tots es qui pogueren per escapar de sa Justicia. De morts també se considera que n'hi hagué més.

Destrossa de sa revolució an es fa- nals públics i an ets empedrats de Bar- celona. Segons relació d'ets enginyers

de s'Ajuntament, es mal que feren es revolucionaris en es fanals públics, puja a 54521 pessetes; i es mal que feren an ets empedrats, puja a 25028 pessetes.

Maig que va fer sa setmana tràgica fora de Barcelona.

A Manresa: cremaren tres convents de monjes, i mataren un honrat ciutadà que pertenexia an es Sometent.

A Granollers: cremaren es convent des Germans Menors Conventuals, i perseguiren Relligiosos que ab un estol d'al-lots de sa seuva Escola anaven aperduats, fugint de ses moxonies des revolucionaris.

A St. Feliu de Guixols: calaren foc an es collegi des Germans de la Doctrina Cristiana i a l'església de St. Juan. Un jove, D. Josep Rodes i Valls, vegent que's foc an aquixa església anava a cremar es Sacrari, aont e-hi havia'l Santissim, s'hi afica axí com pot, esfondra sa porteta des Sacrari, treu es cibori ab ses Formes consagrades, i les se'n du a sa Rectoria. I gau- beu que feren es revolucionaris, com veren allò? Se tiraren demunt aquell senyor per ferlo bossins; ventura que ls-e pogué escapar.

A Calonge i Palamós: Calaren foc an es collegis que dits Germans de sa Doctrina Cristiana hi tenien; i en passetjaren dos de Germans tot nuus, com hem dit. Un d'aqueys se mori aviat de ses ferides i infamies que li feren.

A Sabadell: calaren foc a la grandiosa església de St. Feliu i a Ca-l'Ajuntament, sabent que hi havia persones dedins; i n'assassinaren dues: un escrivà i un esgotz. Llvò arribà sa forsa-pública, i pogué aturar es foc.

Premià de Mar: dia 29 de juny, després d'esserhi estat En Ferrer i Guardia, eritant la gent a cremar osquals i convents, es revolucionaris, ab armes que varen treure de Ca-s'Ajuntament, envestiren es Convent des Germans de la Doctrina Cristiana. Gracies que sa forsa de Carabiners, prevent tal feta, e-hi comparegué i feu foc an es revolucionaris, qu'haguieren de recular. Es dia abans ja havien calat foc a un magatzem de s'Estació des carril, i tomada una par- ret d'allà metex.

Axò va esser sa Setmana tràgica, que's republicans tenen sa desvergonya de anomenar glòria. Si, axò son ses glories des republicans espanyols: robos, incendis, violències, atentats, crims, assassinats, violacions de donzelles profanacions de cadávers, Con- vé recordarles totes aquelles barbaritats des republicans per fregarlosho p'és morros, per tirarlosho a sa cara com diuen qu'ells volen fer i que farien sa felicitat d'Espanya si entrauen a governar. Lo que farien ells, serien barbaritats: no saben fer altra cosa.

VI

Ja hi anau errats!

Ets esriguedoretxos des paperot republicà de Ciutat, per consolarse de sa derrota que se'n dugueren s'al- tre dia an ets Hostalets d'En Canyelles ab sa mort d'un tal Antoni Salvà, insulten el Rt. Sr. Vicari d'allà i neguen que sa Relligió sia vertaderament «Cristiana, Catòlica, Apostolica, Ro- mana». I ¿que's funden per negarho? En res, i aquí està s'habilitat d'aqueys esriguedoretxos, que diuen ses coses que les venen a sa boca, sense cap fonament, sense sobre'les. No hu saben es grans banastres que sa nostra Relligió es «Cristiana» perqne la fundà Cristo. Jesús; es «Catòlica», que significa «universal» perqne està es per tots ets homos de tots es sigles i està estesa per tota la terra; es «Apostolica» perqne foren es dotze Apòstols, enviats del Bon Jesús, que la predica-

ren i la sembraren dins tots es pobles, dins totes ses nacions; i es «Romana» perqne's Cap visible d'aqueixa Relligió es el Papa, el Bisbe de tots els Bisbes, qu'ocupa la Seu de Roma, que St. Pere fundà per orde de Deu per qne l'ocupas sempre es Cap de l'Església, es Sucessor de St. Pere en es Govern de l'Església Universal.—¡Hala, esriguedoretxos de *El Ideal!* ja veure si sou capaços tots quants sou de desferme'n cap d'aquestes teses meues! ¡Hala, envestiu, nanells d'hostal!

Idò si, aqueys belitres van morrotos ferm perqne aquell tal Antoni Salvà, qu'era molt republicà, com se posà mal i va conixer que's trovava a ses portes de la mort. va entrar en si metex i volgué ets aussilis de sa Relligió i entregà l'ànima a Deu com-e catòlic. Axo's veu que an es republicans les va esser una pedrada a s'os de sa cama, i ara tracten de desfigurarho, negant que en realitat morís En Salvà catolicament. Perqne era mort catòlic, el Rt. Sr. Vicari d'ets Hostalets va comandar de s'enterro, i feu llevar un signe masonic qu'anaven a enflocar an es baul. I cap des republicans que hi assistien, va tenir reguinyols per resistir a ses ordes del Rt. Sr. Vicari. Ells metexos n'estaven posseits de sa veritat de sa mort cristiana de N'Antoni Salvà, al cel sia ell i tots los morts. Sobre tot, esriguedoretxos de *El Ideal*, axí hu vejem de voltros! Vuy dir, Deu vos fassa la gracia de imitar N'Antoni Salvà, quant vos trobeu a ses portes de la mort! An aquelles hores ses coses se veuen ben diferents de quant s'escriuen paperots com es vostro. Si, Deu vos fassa la gracia, a s'aura de sa vostra mort, d'obrir ets uys a sa veritat de sa nostra santa Fe «Cristiana, Catòlica, Apostolica, Romana»! Estigau segurs de que an aquella hora veureu qu'En Revenjoli té raó. Deu fassa que hu vejeu, no pe'sa vostra condamnació, sino pe'sa vostra salvació! Amen!

VII

Aquestes monjes!

Ja n'hi fan de sobres ses de Manacor que tenen costura, an es paper republicà de Ciutat. També li fan mal d'uys es «Miots» que diu ell, axo es, es «Lluissos». Està tot escandalat perqne Monjes i Lluissos tenen molta de gent a ses seues escoles. Escoltau, germà, i sa sobiranía nacional? i ¿sa llibertat d'ensenyança? No son perfectament senyors es pa- res i mares d'enviar es seus fiys i fiyes a s'escola i costura que le dona la gana? Axò es lo que no volen arribar a entendre es liberals de pan-fonteta.—En lo que no acaba d'estar ben enterat «El Ideal», es en lo que diu que ses Monjes de Manacor «s'abstengueren de concorrer a sa festa escolar» de diumenge passat. Per dirlo axí com va esser, havia de dir que ses Monjes volien assistir an ets actes religiosos i literaris de tal festa; pero les digueren es qui'n comandaven, que o havien de concorrer a tot o a no res. Ses Monjes estaven carregades de raó: ¿quines feynestenien elles a's dissapte avespes pe Sa-Bassa a's mig d'aquell truyer de músiques i devertiments, que diuen tan poc a ses monjes com un joc de

pistoles a un Sant-Cristo? Llamentam ab tot sa nostra ànima que no s'hi fixassen ab axo ses dignissimes persones que manetjen sa festa.—En quant a s'escitació que fa's paper republicà an es poble de Manacor a llevar ses nines de ses costures de ses Monjes, es perdre's temps. Es poble de Manacor té's seny suficient per donar a ses coses s'importància que en reyalidad tenen. ¡Qualsevol cosa de missions posam an es paper republicà de Ciutat que ses Monjes l'any qui vé tendran, poc sá poc llà, ses metexes nines a ses seues costures. No basten per llevarlesho tots es paperots republicans de Mallorca i fora-Mallorca.

VIII

No vos agrada? Preniu prim.

S'in-«Justicia» de dissapte passat sortí tota engronyada i esmussa perqne a sa Festa Escolar e-hi havia tres actes religiosos. Trobava's paperot lerrouxista que no n'hi havia d'haver cap. Sa seuva desgracia es que sa gent de Manacor, fins i tot molts de republicans, no pensen com ell: volen Relligió, i fan bé.—En Revenjoli envia sa més coral enhorobona an ets organisadors de sa Festa Escolar per haverhi posats aqueys tres actes religiosos. El Bon Jesús prou que n'ha d'estar content; i es natural que val més fer content el Bon Jesús qu'es paperot lerrouxista, més mentider que ses mentides.—¡Pobre paperot! ¡havense de passar el temps pegant an es seus meteys correlligionaris, que tantes de vegades anomena «amics» seus i models de republicanismel De qui's veu que la du fort es d'En Miquel Febrer, es Retjidor republicà i President de sa Junta Republicana, oposada a sa d'En J. Moya; i també hi ha una partida d'esquitxades per Mestre Bartomeu Nadal «Guixó», de sa Junta de sa festa Escolar. ¿Per que pega s'in-«Justicia» an aqueys dos republicans? Perqne un com-e Retjidor va a ses processions i s'altre autorisà que hi hagués tres actes religiosos a sa Festa de ses Escoles. Ido En Revenjoli felicita ab tot es seu cor es Retjidor Febrer i Mestre «Guixó» p'és bon sentit que demostren tenir ab axo que s'in-«Justicia» los censura. ¡Que mos agradarria de molt que's republicans en totes ses coses de Relligió obrassen axí com obren En Febrer i Mestre «Guixó» ab ab axo qu'acabam de dir. Si fossen com aqueys, En Revenjoli no les diria tants de nomots ni les donaria tant de ventim an es republicans. Es republicans que just son republicans ab so bon sentit de sa paraula, que no son anticlericals, may li han fet mal d'uys an En Revenjoli.

IX

S'«Animalot pudent».

Sortí dissapte mostiyot i axut. Només posa unes quantes insolencies i grosseries contra En Revenjoli, LA AURORA, «Correo de Mallorca i es Director de «Ca-Nostra», es nostre simpatíc i valent confrare quinzenal d'Inca. No hu ha pogutpair s'«Animalot pudent» que sa gent de bé, de cara i uys d'Inca, se sien posats an es costat des Director de «Ca-Nostra» contra si indecencia is'inmoraltat, perlesquals treu cara s'«Animalot pudent», com «Animalot» qu'esper essència i potècia.

DE TOTES ERBES

Secció local

La calor que fa per assi, es una cosa de no dir. ¡Pobre gent qu'ha de fer feyna an es sol, si no hi ha embat! Per sofregirse, va de primera.

Sa festa Escolar va anar en popa, gra-

cies a Deu. E-hi hagué molta d'animació i sa gent menuda anava a l'aire.

Seria estat es gust deses Monjes que fan Costura, per anar just an ets actes religiosos i literaris de tal Festa. Ets altres actes, encara que no dolents ni molt manco, no acaben d'esser apropiats per monjes. Ses monjes an es Convent, a

l'església, a sa Costura, a casa de malts per anarlos derrera. Si les treys d'axò, son pexos fora de s'aygo, ossos fora d'es lloc.

Ses obres de l'església parroquial fan molta via, gracies a Deu. Tothom n'està ben satisfet, i sobre tot lo que agrada a sa sa gent, es que l'església ara es molt més fresca qu'abans de referla. Un e-hi pot anar per estar fresc, si bé no es just per axò que cal anar a l'església, sino per alsas es nostre cor a Deu i per prenderhi alè per tirar en vant tot dret tot dret cap al cel!

¡Hala idò! manacorins, ara que teniu l'església fresca, aprofitauvosne per refreshar sa vostra ànima i ferli cobrar unes bones ales de virtut per volar sempre cap a Deu!

Sa festa de St. Jaume, Patró de Manacor i d'Espanya, se celebrá a la Parroquia ab gran solemnidat. Tot s'ho mereix aquell gran Apòstol que mos va dur sa fe cristiana, a la qual devem ets espanyols tot quant som, som estats i serem com-e nació. Lleva los sa fe cristiana an ets espanyols, i se queden uns seuvatges, que no tenen per on agafar. Per axò ¡ben haja l'apòstol St. Jaume! ¡Siguemne bons fiys!

Dia 14 de juny se casá a Bones Ayres D. Sebastià Perelló, fill de Mestre Miquel Perelló, *Damet*, ab una senyora castellana, D.ª Maria Blanco. Los casá un Vicari Apostòlic, Bisbe *in partibus* de Colonia. El Sr. Perelló es Mestre d'obres. Que li sia enhorabona, i que puga viure molts d'anys ab sa seuanya ab pau i concordia com Jusep i Maria. Amén.

Sa fira de St. Jaume va anar benet axí metex, pero no hi hagué gayre barrines de bestiar.

An es Convent des Pares Dominics se prepara una bona festa de St. Domingo. Ha de predicar Mn. Andreu Mas, Ecònom de Llumajor.

Ses sorts de sa Festa Escolar foren aquestes: *Sa dobla de vint en pessa la va treure el n.º 9420; es servici de taualla de 72 pesses, el n.º 2882; es gramofón, es n.º 5670; sa mitja doble de vint en pessa, es n.º 7912.*

A sa repartició de premis de sa Festa Escolar va tirar un bon discurs D. Sebastià Perelló, diuent la veritat d'aquella festa. Com-e festa popular va esser de primera. Allá ets homos de demà guayten dins sa vida social, i els entra, si no son beneysts, s'amor a s'estudi i an es trebay; i si s'directors son trempats per la cosa, poren fer d'ells un poble instruit. I un poble instruit tal com pertoca, es un poble fort, sufrit, generós, honest.

S'anellat¹ (Continuació)

¿Que vos pensau que va esser lo primer que feu En Juan, com se va veure escàpol des dimonis que l'encalsaren fins a ses barreres de sa boca de l'infern? Idò fong asseure-se ben assegut, agafar s'anellat que's dimoni més vey i més gros li havia tirat p'ès cap, i dirli:

—Anellat, fé lo que saps fer! que tenc una fam qui m'alsa, i no tenc aont abordar es barram!

—I ses dues paneres de porquim que d'yeu! diu una veueta de dins s'anellat.

—Les he dexades dins infern! diu En Juan. Me'n som afuxat, per còrrer més jujer i porer esser escàpol d'aquells garameus, i sobre tot confiant ab sa teua habilitat!

—Bono, i que vols? diu sa veueta.

—¿Que vuy? diu En Juan. Treu un plat a caramull d'arròs ben engragat, d'aquell que des brou en poren fer tayades, i llevó un pollastre rostit.

—¿Que no hi vols pa? diu sa veueta.

—Posan'hi axí metex! diu En Juan.

—I vi? diu aquella.

—No'm vendria gens malament un botilet d'una quarta, diu En Juan.

—¡Hala idò! diu sa veueta. ¡Para! En Juan para ab ses dues mans esteses, i jzas! li cau dins una un plat, com un ribellet, a caramull d'arròs ben engragat, ab un bòtil d'un quarta de vi demunt es caramull, i dins s'altra mà un bon pollastre rostit ab un bon tasco de pa de xixa, ben estufat i calentet, com si l'acabassen de treure des forn.

I j'ves feys contes qu'En Juan romangués com un encensat devant aquell concert tan bufarell? Ses derrees que tengué de romandrehi. Lo que fa ell, posa demunt una pedra plana, ben neta, es pollastre i's pa, i demunt un'altra es bòtil des vi; i ja està abordat an es plat d'arròs; i li pegava ab ses mans per falta de cuyera. I jdassa que venga! ¡bones bossinades! i d'entant en-tant juna bona timbola de vi! i j'alta volta bons budoxos d'arròs! i ¡hala un' altra xicotina an es bòtil!

Sobre tot, ab una exhalació va haver fet es *val-Deu* de s'arròs; i llavó envest es pollastre rostit. L'escuxa, li obri sa pitera, li decanta ses ales, i ¡hala a espampolarli tota sa popa i a desnossarlo ben desnossat. ¿Que me'n direu? Ell el punt no'n quedá més que sa mica d'ossim.

Lo bo va esser que casi no pegá bossinada de pa; i el dixa dins un forat d'un claper p'ès canet de St. Llatze, que'n sa nit fa passada per tot i aplega tots es roagons de pa que ses bones ànimies li dexen, en lloc de deixarlos p'en-terra, com si no fossen una gracia de Deu.

¡Quina paxada que va pegar aquell cos! Ell llavó de redó no's poria etxegar. Estigüe una estona *fent sesta*, fins qu'alsas es cap, i diu:

—¡Ah re-cap-de-re-cotril! ¡Ell si no li estrenç cap a ses cases, m'agafarà sa nit per aquí, i'm poria venir un mal resultat! ¡No res, no res! ¡A fogir to-quin!

I ja li ha copat p'ès meteys passos per ont era vengut; i jde d'allà! ¡*tristras tristras*! tot xarpat, i pensant entre ell metex:

—¡Sobre tot! ¡bé mos anirà, si Deu ho vol i Maria, ab aquest *anellet*! ¡No hu val per no haver de tenir cap maledic cap d'omplic es gavaig d'aquells set bigarnius, es meu i es de sa dona, que a menjar en volem ab qui alena; ara per fer seyna no som bons a res a res!

Camina caminarás i sempre de d'allà, hora baxa de tot veu lluny ben lluny un llumeneret blau, ben viu ben viu.

—¡Un llumeneret blau! diu En Juan. ¡Ja hi arribarem si a Deu plau!

S'hi acosta s'hi acosta; i, com e-hi arribá, varen esser unes cassetes blanques, i hi havia una dona demunt es portal.

—¡Alabat sia Deu! diu En Juan.

—¡Alabemlo per a sempre! respòn aquella dona.

—No'm donarieu posada per aquesta santa nit? diu En Juan.

—Germanet, diu aquella dona, ell es meu homo es gigant; i, si vos veaya, vos menjaria.

—I ¿qu'es de fam que té, diu En Juan, o perque la du d'ets homos?

—Un poc de cada cosa, diu sa dona. En Juan entra dins aquelles cassetes, i s'asseu més de mig cansat, de tant de camí com lavia fet.

Al punt senten potades de qualcú que s'acostava.

—Ja es es gigant que vè! diu sa dona.

Prou que hu va esser! I ja es partit a cridar, crida qui crida:

—¡Sent olor de carn humana! ¡Ja'n menjarem si Deu e-hu mana! ¡Sent olor de carn humana! ¡Ja'n menjarem si Deu e-hu mana. ¿Qui hi ha per aquí? ¿Qui hi ha? diu!

Ab axò se'n entra dins ses cases; i, com m'hi veu En Juan que s'axeca a saludarlp sense demostrar gens de retgirò ni de trastorn, allò li vengué molt de nou, i li enfloca aquesta:

—I que fas tu assi, an aquestes hores?

—Jo vos ho diré, diu En Juan. M'han dit que vos sou gigant, i que sou tant trempat i tan trempat per una paxada. I jo he dit: —Ara hi tenc de anar a veure si es tant com diuen; a veure qui guanyará: o jo a posarli con-

cert devant o ell a empasar lo se. I axò es es motiu de jo esserme entregat assí anit.

Allò sí que li vengué de nou an aquell gigant. No se'n poria avenir que hi hagués un homo que li anàs ab tals comendacions.

—¡L tu queréts figurat, diu es gigant, que se'n poren riure de mi etzeros com tu?

—¡Deu me'n quart, diu En Juan, de voldré'm riure may de vos! ¡Vos assegur que no hi ha res de riure! ¡Les tenc a ses soles des peus a ses riyses, senyor gigant! I sobre tot, per que vejeu si jo parl formal, ara metex vos plantaré un sopar devant, tan bo com volgueu. ¿Que vos agradaría un bou rostit?

—¡Prou que m'agradarfa! diu es gigant.

—Idò, parau ses mans! diu En Juan, que agafa s'anellat, i li pega fregada, dientli, petit, que's gigant no'l sentis: —Anellat, fé lo que saps fer fer! ¡treu un rostit!

I heu de creure i pensar, qu'encara En Juan no acabava de dir allo, com j'así los comparex un bon rostit dins una greixeria disforja.

Que'n va fer d'us aquell gigant com se veu aquell bouot devant.

Com ténia una fam que l'alsava, ja hi està abordat, i jvenga clavada i altret al illa j'dassa qui dassa! i *jnyam!*

—¿Que tan-metex es bo? deya En Juan.

—¡Com un sucre! deya's gigantot, no donantse raó a ses barres, d'aviat que roegava. ¡Sobre tot m'hi agafarien ab una lloa ab una menja com axò!

Com s'ho va haver acabat tot, que només romania s'ossam, En Juan li diu:

—¿Que'n voleu un altre?

—¿Un altre? diu es gigant tot esglaçat. ¡I ara me'n farieu sortir un altre de bou rostit?

—I aviat! diu En Juan. ¡Digauho, si hu voleu!

Es gigant e-hi pensá una mica, i llavó digué:

—Com un altre bou, no; ara set cosis d'ensiam, si que'm cauriem com un bunyol dins la mel!

—Vaja idò! diu En Juan. ¡Ara metex os tendre!

—I torna agafar s'anellat, i li pega fregada, tot dientli, petit, que's gigant no'l sentis: —Anellat, fé lo que saps fer! ¡treu mos set cossis d'ensiam!

I heu de creure i pensar que a l'acte comparexen allà set cossis ben al ras d'ensiam, tayat i trepat.

Es gigantot ja s'hi aborda, i jdassa qui dossal ¡bones bocinades!

Ell e-hu hagué de fer de tot es gigant per passarla-se tanta d'ensiama.

Ja le hi trobava gros qu'aquell homo li hagnés sabut treure aquell bou rostit i aquells set cossis d'ensiam. Pensa qui pensa com poria esser axo, cop en sec surt ab aquesta:

—Parlem clars: axo que tu has fet, no hu fa cap homo sense una virtut superior. Forsat forsat tu n'has de tenir una. Si no'm dius quin'és, ara metex te men!

En Juan se va veure tan estret, que no tengué altre remey que cantar clar, dient:

—¡No us enfadeu tant per axo, senyor gigant! ¡Ja us ho diré lo que hi ha! ¡Es que tenc un *anellet*, que, fregant, fa sortir qualsevol cosa de menjari que li demaneu!

—¡Veyam! diu es gigant.

En Juan le hi mostra, i es gigant li diu:

—Escoltau, ¿voleu que fassem un barat?

—¿Quin? diu En Juan.

—¡Veys aqueys *tres garrotets*? diu es gigant, mostrantlos. Ido jheu de sobre que tenen tal virtut, que, en dirlos ¡pegau! se posen a pegar, i no s'aturen fins que son amo los diga *jprou!*

En Juan e-hi pensá un'estoneta, i a la fi diu:

—Res, el'hem de fer an es barat?

—Si-fa! diu es gigant.

—¡Cap per cap! diu en Juan.

—¡Cap per cap! diu es gigant

Sobre tot, ell es gigant dona an En Juan es *tres garrotets* i En Juan s'anellat an es gigant.

Se'n van a jeure un i altre; i lo endemà, sol sortint, En Juan se desxon-

dex, i li enveu cop en sec una pena tan grossa d'haver baratat s'anellat ab sos *tres garrotets*, que se'n va an es gigant i ja li diu:

—Senyor gigant, hauríem de tornar arrera sa barrina!

—Ja hu crec poc diu es gigant, i ja va esser partit a ferne befa.

—¿Que me'n direu? Ell En Juan se fa curt, i ja m'agafa's *tres garrotets*, i los diu tot rabent:

—¡Hala, garrotets! ¡pegau an es gigant fins que m'haja donat s'anellat!

I heu de creure i pensar qu'aquells tres garrotets ja estan asuats an es gigantot, i j'ala tocs i més tocs! pe'sa closca, pe'ses galtes, pe'sa butza, pe'sos de cama cama, per demunt cada nuu de s'espina.

I es gigantot jbots, i manotades, i crits, i remeuols! que cuydava a fer uy.

—¡Digués prou! deya an En Juan. Si no hi ha dius, et mat! ¡no tires cap cosa!

—¿Ay matarme? deya En Juan. ¿O no hi ha més que matar! ¡Desfeysvos primer d'aqueys *garrotets*! Ja hu crec poc que vos ne desfasseu!

Sobre tot, ell En Juan va tenir raó: aquells garrotets l'arribaren a massolar tan fort an es gigantot, que l'abcaaren de tot, i no tengué altre llivell que tirar s'*anellat* an En Juan, que fogí com la bala ab s'anellat i es *tres garrotets*, que's dexaren de tupar es gigant tot d'una qu'En Juan les digué *jprou!*.

Es gigant d'amaurat i ablanit qu'estava no tengué ale de pitjarli derrera i En Juan tot xerevel'lo, que no se aturava de dir:

—¡Bé mos va, gracies a Deu! ¡Ell ara tenim s'*anellat* i es *tres garrotets*! ¡M'engana que'm dexi acostar de negú! ¡S'hi posarà sa ma es quis' acost, com som Juan!

(Seguira.)

JORDI DES RECO

Aqueys francesos!

Ja hi van alisos ab so desembarc d'ets alemanys a Agadir! Ja les n'han posada de terra a s'escudella ets alemanys ab lo del Marroc. I ara mos ho volen fer pagar a noltros espanyols; sembla